

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

סדר נזיקין | מסכת סנהדרין ק"ה- קי"א
פרשת וירא | ט"ו-ט"ז בחשוון (29 לאוקטובר- 4 לנובמבר)

דף ק"ה: כעסו של הקב"ה

בלעם הרשע ידע שאם הוא רוצה שהקללות שלו יתקיימו, הוא צריך לקלל באותו רגע שבו הקב"ה כועס, כביכול. כאשר הוא ניסה לקלל את ישראל הקב"ה ריחם על בניו ובאותו זמן הוא לא כעס כלל, כדי שלא תחול קללתו של בלעם.

חז"ל אומרים שכאשר הקב"ה כועס ישנו סימן: הכרבות האדומה של התרנגול הופכת לצבע לכו.

לרבי יהושע בן לוי היה שכן רשע שציער אותו רבות, ורבי יהושע ביקש לקלל אותו כשהקב"ה כועס. נטל רבי יהושע תרנגול וקשרו למיטתו וחיכה מתי תהפוך כרבותו ללבנה, אז יקלל את השכן הרשע. ברם, כשהגיעה השעה נרדם רבי יהושע. כאשר הוא התעורר, אמר: כנראה אין ראוי לנהוג כך ומן השמים גלגלו שארדם.

דף ק"ו: לב טהור של רב יהודה

רב יהודה חי בבבל והוא בן הדור השני של אמוראי בבלי. הוא היה תלמידם של שנים מגדולי האמוראים, רב ושמואל.

בתחילה הוא למד תורה בישיבת סורא, אצל רב. אחר כך, כשנפטר רב, הוא נהנה תקופה קצרה בישיבה שהייתה בעיר הוצל בבבל ואחר כך עבר ללמוד בישיבה של שמואל, בנהרדעא.

בדף זה מסופר שבבעת עצירת גשמים די היה בכך שרב יהודה יוריד את נעלו מרגל אחת (הם היו נוהגים לחלוץ נעלים בעת שקבעו תענית על עצירת גשמים (וכבר ירדו גשמים, כי כל כך החשיבוהו בשמים).

כך אמר רבא, שחי כשני דורות לאחר רב יהודה: אנחנו, לעומת רב יהודה, יכולים לפעמים להתענות ולהתפלל ולא תמיד התפילה נשמעת, ואפילו שבלימוד התורה אנחנו עדיפים מרב יהודה, אך לאנשי הדורות הקודמים היה לב טהור יותר לאביהם שבשמים ולפיכך תמיד נשמעה תפילתם מיד.

מן התלמוד

סדר נזיקין,
מסכת סנהדרין, דף ק"ח

"ואל זעם בכל יום - וכמה זעמו? רגע, שנאמר: כי רגע באפו חיים ברצונו. איבעית אימא: 'לך עמי בא בחדריך וסגר דלתך בעדה חבי כמעט רגע עד יעבר זעם'"

איבעית - אם רצונך
אימא - אמור

א

הסבר: התלמוד לומד מהפסוקים שהקב"ה זועם כביכול בכל יום, אולם זעמו נמשך רק רגע קצר אחד.

★ | מן ההיסטוריה

מבצע "זעם האל"

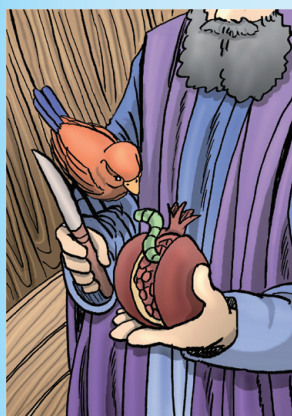
באולימפיאדה שהתקיימה במינכן בשנת תשל"ב (1972) נרצחו 11 ספורטאים ישראלים בידי מחבלים מארגון "ספטמבר השחור". בתגובה החליטה ישראל על מבצע "זעם האל", שמטרתו היתה להרוג את המחבלים שהיו אחראים לטבח. האחריות למבצע הוטלה על המוסד בראשות צבי זמיר. ראש המוסד הגיש המלצות לחיסול לוועדת שרים מיוחדת שהחליטה אם לאשר אותו. המוסד הקים צוות שנסק באיתורם של אנשי "ספטמבר השחור" ובהתנקשות בחייהם. מתנקשי המוסד החלו לחסל בכירים בארגון בבירות שונות ברחבי אירופה, מה שזעזע את המחבלים וגרם להם לרדת למחתרת. המוסד גם השתמש בלוחמה פסיכולוגית, ובמקרים מסוימים פרסם בעיתונות מודעות אבל על המיועדים לחיסול כמה ימים לפני ההתנקשות. המבצע נמשך מספר שנים, ובמהלכו חוסלו לפחות שמונה מחבלים בכירים.

דף ק"ז: שאו שערים ראשיכם

ארבע מאות ושמנים שנה לאחר יציאת מצרים בנה שלמה המלך בירושלים את בית המקדש הראשון, עד אז היה המשכן במקומות שונים. **בעת ששלמה המלך בא להכניס את ארון הברית לבית המקדש דבקו שערי בית המקדש זה לזה ואי אפשר היה להכניס את הארון.**

עמד שלמה המלך והתפלל עשרים וארבע לשונות של תפילה, ומאומה לא עזר, עדן לא נפתחו שערי המקדש. שלמה המלך גם התפלל אז את הפסוקים מתהלים: **"שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבוא מלך הכבוד. מי זה מלך הכבוד ה' עוז וגבור ה' גבור מלחמה. שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד"**, שפתחו השערים, ועדן לא נענה, עד שהתפלל לפני הקב"ה שתעמוד לו זכות אבי, דוד המלך. מיד ארע נס ונפתחו השערים.

דף ק"ח: מה אכלה הזיקיתא?

נוח וכו' שיהו בתבה בערך שנה. כיצד האכילו כל חיה וחייה?

התלמוד מספר ששנים רבות אחרי המבול סיפר אחד מכאי התבה, שם בנו של נוח, ש"אכן צער גדול היה לנו להאכיל את כל בעלי החיים, יש חיות שאוכלות ביום ויש חיות שאוכלות בלילה, כך שלא הייתה לנו מנוחה לא ביום ולא בלילה". **"אבא", מספר שם בן נוח, "לא היה יודע מה אוכלת ברירה הנקראת 'זיקיתא' - מין עוף קטן, עד שפעם**

אחת חתר אבא רימון ומן הרימון נפלה תולעת, מיד אכלה הזיקיתא את התולעת, כך נודע שמאכלה הוא תולעים. מאותו יום ואילך היה אבא מניח סוכין במים עד שיתליע, והיה מאכילה מן התולעים".

דף ק"ט: נחום איש גז

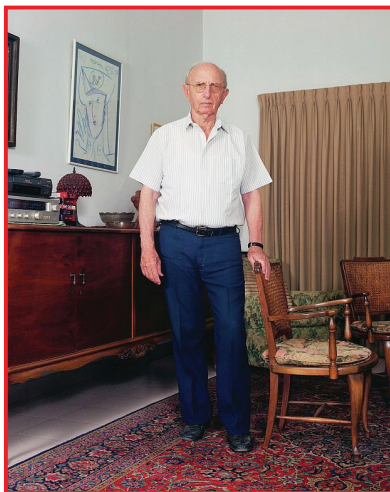
לאחד התנאים קראו נחום, וכשאמרו את שמו, היו מוסיפים "איש גז", והכל קראו לו "נחום איש גז". מדוע כינוהו כך? מפני שעל כל דבר שארע לו, היה אומר **"גם זו לטובה"**, כי האמין בהקב"ה ובטח בו, שכל מה שהוא עושה זה לטובתנו, כי גם דברים שנראים רעים, באמת טובים הם מפני שהם נועדו לטובתנו.

פעם אחת שלחו את נחום איש גז לתת ארגז יהלומים מתנה למלך, אך בדרךכו גנבו גוים את היהלומים והכניסו במקומם עפר, כדי

מתולדותיו | אלוף צבי זמיר

(נולד תרפ"ה- 1925)

אלוף צבי זמיר הוא איש ביטחון בכיר לשעבר, שכיהן כאלוף פיקוד דרום וכראש המוסד. זמיר נולד בפולין, עלה לארץ עם משפחתו כתינוק וגדל בתל אביב. **זמיר שירת בפלמ"ח, ובמלחמת העצמאות והיה אחראי על אבטחת השיירות לירושלים.** לאחר מכן התקדם בסולם הדרגות בצה"ל והתמנה לאלוף פיקוד דרום. **בשנת תשכ"ח (1968) התמנה זמיר לראש לראש המוסד ושימש בתפקיד כשש שנים.** במהלך שירותו היה אחראי על מבצע "זעם האל" ומבצע "אביב נעורים". זמן קצר לפני פרוץ מלחמת יום כיפור הגיע לידי זמיר מידע לפיו עומדת לפרוץ מלחמה, הוא דיווח על כך לממשלה אך אזהרתו לא נלקחה ברצינות. לאחר פרישתו כיהן זמיר כמנכ"ל "סולל בונה" ובתי הזיקוק לנפט, ולקח חלק בפעילות ציבורית ופוליטית.

צבי זמיר (shay aloni Pikiwiki Israel)

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

על המפה | ♥ רחבת הי"א

ברחוב ויצמן בתל אביב, בסמוך למרכז הרפואי על שם סוראסקי, הוקמה בשנת תשל"ג (1973) "רחבת הי"א", לזכר י"א הספורטאים שנרצחו באולימפיאדה במינכן בידי מחבלים. ברחבה נמצא גן ובו עומד הפסל "מלחמת בני אור בבני חושך" של הפסל אלי אילון. בהיקף הפסל כתובים שמות הנרצחים וסיפור האירוע בעברית ובאנגלית. במקום זה נערך טקס האזכרה ביום השנה לרצח הי"א (כ"ו באלול לפי הלוח העברי). במקום זה גם נערך טקס זיכרון לפני כל אולימפיאדה כהשתתפות המשלחת הישראלית.

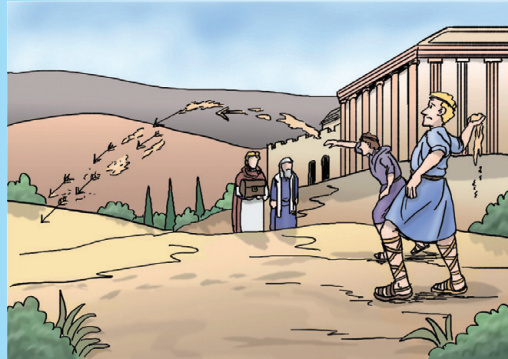
הפסל מלחמת בני אור בבני חושך בתל אביב, לזכר 11 ישראלים שנרצחו באולימפיאדת מינכן (Wikipedia, Avi 1111)

תעודת זהות - תלמוד ישראלי

תלמוד ישראלי- הדף היומי לילדים, מחבר ומנשי את לימוד התלמוד, מגביר אהבת תורה ומעצים את התא המשפחתי והקהילתי.

הפרויקט כולל- שבעה כרכים המקיפים את כל דפי התלמוד עפ"י סדר הדף היומי, עלונים שבועיים המופצים בעשרות אלפי עותקים, דף פייסבוק f, 60 סרטונים ב- בשיטות ערוץ מאיר עם כוכבי הילדים אסי וטוביה.

לפתיחת מוקד לימוד קהילה או בית ספר לפרטים: **ענבל הלל רכזת פרויקטים**
03-9250274 | inbalh@medison.co.il

שלא ירגיש שהארגון התרוקן.

בא נחום לפני המלך, וכשהמלך גילה שהיהודים הביאו לו עפר, הוא התרגז ורצה להרוג את נחום, ונחום עדין אמר: "גם זו לטובה". התחפש

אלהו הנביא לעבד של המלך ואמר לו: "אדוני, אולי זהו עפר מיוחד כמו של אברהם אבינו, שזרקו אותו במלחמה והוא נהפך לחיציץ?". באמת בדקו את העפר, ונעשה נס והוא הפך לחיציץ, המלך שמח מאוד והכל הבינו שהגנבה של היהלומים הייתה לטובה, כי עתה המלך אהב את היהודים.

דף קי": לא להחזיק במחלוקת

דתן ואבירם השתתפו במחלוקת קורח ועדתו, והם עשו מחלוקת עם משה רבנו. תחילה קרא להם משה רבנו שיבואו אליו והם סרבו. אפילו שהם פתחו במחלוקת בלא שעשה להם משה רבנו דבר, הוא החליט להמעיט מכבודו וללכת אליהם, אולי יחזרו בתשובה ויתפסק המחלוקת.

מן הפסוקים העוסקים בדבר למדו חז"ל שאדם חייב להשתדל ולהתאמץ להשקיט את המריבה, אפילו שהוא לא אשם במריבה.

דף קי"א: אמן!

בדף זה לומדים על חשיבות עבית "אמן". כששומעים ברכה או קדיש עונים "אמן". פרוש המילה "אמן" משמעה מלשון "נכון"; אני מסכים שגבונים הדברים שאמר המברך.

בדף זה מובא שרבי מאיר דורש מפסוק, שמעת שילד יהודי עונה אמן כבר יש לו חלק לעולם הבא. ראשי התבות של המילה הם **אל מלה נאמן**, ובאמת כשעונים אמן צריכים לכון גם לכה.

מפני דברים אלה אומר הרמ"א שכל אב ושתדל ללמד את בניו הקטנים לענות אמן, כדי שפבר יהיה להם חלק לעולם הבא.

שאלת השבוע

התשובות לשאלות נמצאות בעלון זה

1. מה הפרוש והמשמעות של המילה "אמן"?
2. מה הייתה תכונתו של נחום איש גִּם זו?
3. בזכות מה נפתחו בסוף שיער בית המקדש?

את התשובה יש לשלוח במייל לכתובת:
talmudisraeli@medison.co.il

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בטאבלט איכותי או בסט ספרים של התלמוד הישראלי (לפי בחירתכם). הודעות ישלחו לזוכים במייל ושמותיהם יפורסמו בדף הפייסבוק של התלמוד הישראלי.

*בפיקוח רואה חשבון

70 שנה למדינת ישראל

1960/תש"ך
חטיפת אייכמן

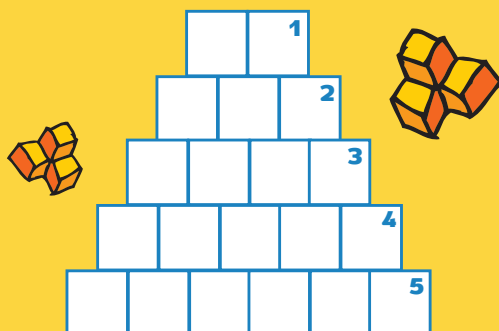
אדולף אייכמן היה אחד ממושעי המלחמה הנאצים הבכירים, והיה אחראי לתכנון "הפתרון הסופי" ולרציחתם של המוני יהודים באירופה. לאחר המלחמה נמלט לארגנטינה וחי שם תחת השם הבדוי ריקרדו קלמנט. לאחר חיפושים רבים, הצליח "המוסד" לבסוף לאתר אותו ולאמת את זהותו. סוכני מוסד חטפו אותו ליד מקום מגוריו, לקחו אותו למקום מסתור, ולאחר מכן הביאו אותו לארץ במסגרת מבצע חשאי. בכ"ו אייר (23 במאי) הודיע ראש הממשלה בן גוריון בכנסת על לכידתו ומעצרו של אייכמן. אייכמן הועמד לדין בבית המשפט בירושלים, הואשם בפשעים נגד העם היהודי ונגד האנושות, נידון למוות והוצא להורג בתלייה.

חטיפת אייכמן- תעודה שהנפיק הצלב האדום לאייכמן, ובאמצעותה נכנס לארגנטינה ב-1950 תחת השם ריקרדו קלמנט (Wikipedia)

חידת פירמידה

1. האכיל את ה"זיקיתא" בתולעים
2. החיילים _____ במחנה
3. היה מכונה "איש גִּם זו"
4. הר גבוה בארץ
5. מידה טובה שמאפיינת את ישראל

דבר תורה לשולחן שבת

הפסוקים המתארים את אברהם מכניס את אורחיו לביתו, מתארים את התנהלותו של אברהם כך: **"וַיִּמְהַר אֲבֹרָהָם הָאֱלֹהִים אֶל שְׂרָה וַיֹּאמֶר מַה־רַּץ הִבְקֵר רֶץ אֲבֹרָהָם וַיִּקַּח בֶּן בָּקָר רֶךְ וְטוֹב וַיִּתֵּן אֶל הַנֶּעֶר וַיִּמְהַר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ".** הרבה מהירות, ריצה וזריזות יש בתיאור הזה, עד שלרגע אנו שוכחים שמדובר על אדם בן מאה שרק עתה עבר ברית מילה... שאלו על כך חז"ל: **מדוע היה על אברהם למהר ולרוץ כל כך? ומה היה קורה אם היה מקיים את המצווה קצת יותר בנחת ובאיטיות? וחוצו מזה, למה טרח בעצמו ולא לקח איזה עוזר או משרת שיעשה את העבודה עבורו?** עונה על כך הרמב"ן ומציב רעיון עמוק בדבר קיום מצוות בכלל: **"וטעם ואל הבקר רץ אברהם, להגיד רוב חשקו בנדיבות. כי האדם הגדול אשר היו בביתו שמונה עשר ושלוש מאות איש שולף חרב והוא זקן מאוד וחלוש במילתו, הלך הוא בעצמו אל אהל שרה לזרז אותה בעשיית הלחם, ואחרי כן רץ אל מקום הבקר לבקר משם בן בקר רץ וטוב לעשות לאורחיו, ולא עשה כל זה על ידי אחד ממשרתיו העומדים לפניו".** אפשר להכניס אורחים ולקיים מצוות באופן רגיל - ואפשר לעשות זאת בחשק גדול ובנדיבות. אברהם אבינו רצה הראה בהתנהגותו דוגמה ומופת כיצד ניתן לקיים מצוות ולהכניס אורחים לא רק באופן רגיל - אלא מתוך מהירות, התלהבות ואהבת המצווה.

